

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32.—, polletno
Din 18.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cena inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Strašna pošast lakote.

Pošast gladi hodi po Rusiji. Pred njo bežijo ljudje preko meje v Finsko, Estonijo, Litvo in Poljsko, da si vsaj življenje rešijo. Bati se je, da bo ta pošast še hujša in strašnejša, nego je bila v letih 1920-21-23. Že dosedaj je v letošnjem letu ta pošast zahtevala, kakor poročajo poznavalci razmer, nad 1 milijon žrtev. Veliko več pa še jih bo zahtevala.

Vzrok te strašne katastrofe je poleg nesrečnih vremenskih prilik predvsem zgrešena boljševiška poljedelska politika, ki se naslanja na kolektivno (komunistično) gospodarstvo. Do januarja tekočega leta sta več ko dve tretjini vseh poljedelskih obratov prešli v roke 220.000 kolektivnih obratov in 5000 državnih poljedelskih edinic. Samostojen kmet je v Rusiji izginil in z njim je izginil iz ruskega poljedelstva človek. Ostali so stroji in traktorji, ki razpadajo na kolektiviziranih kmetijah, ker se jih nikdo noče posluževati.

Lanska letina je bila v Rusiji veliko slabša, nego je sovjetska vlada pričakovala. In še kar je dozorelo ter bilo požeto, je dostikrat segnilo po poljih, ker ni bilo ljudi, ki bi žetev spravili pod streho. Kjer je za to bila volja, pa ni bilo potrebne živine. Kmetje so namreč, ko jih je sovjetska vlada prisilila, da pristopijo v kolektivno gospodarstvo, poklali živino ter tako prinesli v kolektivo (skupno gospodarstvo) prazne hleve. Tako je od leta 1928 do danes število goveje živine padlo na polovico.

Letošnja žetev še bo slabša nego je bila lanska. Kako prehraniti prebivalstvo ogromne Rusije prihodnjo zimo? Ta skrb zdaj hudo muči sovjetsko vlado. Pri tej skrbi je ne vodi briga za ljudstvo in njegovo blaginjo, marveč bojazen za obstoj sovjetske vlade ter boljševizma vobče. Ako ne bodo industrijski kraji, kjer prebivajo delavci, ki so najmočnejša in edina podpora boljševizma, imeli dovolj kruha, bo ta edina podpora se zlomila in boljševizem se bo zrušil v prah.

Skrb za obstoj boljševizma je torej tisti nagib, iz katerega sovjetske oblasti sedaj delajo mrzlične napore, da dobijo zadostno količino žita za prehrano severne Rusije, mest in zlasti industrijskih krajev. Glavno geslo sovjetske gospodarske politike je sedaj: Naj bo žetev kakršnakoli, žito se mora dobiti v žitorodnih krajih, če ne z dobrim, pa s hudim. Če tudi žitorodni kraji trpijo glad, samo da imajo živeža industrijske pokrajine, ki so vogelni

kamen boljševiške države. Država po svojih organih brezobzirno izterjava »odvišno« žito.

Kako se bo to godilo, je napovedal sovjetski komisar Postišev v svojem govoru, ki ga je imel na seji ukrajinskega komunističnega odbora in ki so ga objavila uradna »Izvestja«. Postišev je rekel med drugim: »Za nas je vprašanje obstoja ali propada, mi ne moremo in ne smemo izbirati. V interesu obstoja komunističnega režima in vsega komunističnega industrijskega načrta smo prisiljeni, da z odprtimi očmi naženemo kmetstvo prebivalstvo v lakoto. Naši komisarji, ki bodo rekvirirali žito po žitorodnih krajih, morajo biti brezobzirni. Moskovska vlada bo borila kruto borbo za gladojučimi kmeti žitorodnih krajev, če jim bo hotela iztrgati letošnjo jesensko žetev.«

Strašna usoda torej preti kmetom in prebivalcem žitorodnih krajev, zlasti Ukrajine, ki je najbolj žitorodna zemlja v Rusiji. Neomejen gospodar Ukrajine je danes Postišev, ki razpolaga z velikanskim uradnim aparatom, kateri sega do zadnje vasice ter bo zabeležil sleherno zrno, ki dozorja po poljih Ukrajincev. Potem bo vse to žito odpeljal drugam, da podpira obstoj boljševiškega režima. Sam pa se bo nato umaknil lakoti, ki bode zavladovala po Ukrajini, ko bodo nastopili jesenski meseci.

O strašni usodi Ukrajine spričuje tudi oklic, ki so ga koncem julija izdali v javnost ukrajinski (rusinski) škofje, ki živijo in delujejo v Poljski. V tem pretresljivem oklicu pravijo ti škofje (ki so združeni z Rimom): »Ukrajina se bori s smrtjo. Njeno prebivalstvo

umira gladi. Na nepravilnosti, golju-fiji, neveri in pokvarjenosti utemeljeni, ljudi moreči sistem državnega kapitalizma je to nekaj tako bogato delo spravil na rob propada. Poglavar katoliške Cerkve papež Pij XI. je že pred 3 leti slovesno protestiral zoper vse, kar je v boljševizmu sovražnega Boga, krščanstvu in človeški naravi, ter je svaril pred posledicami teh zločinov.

Danes vidimo nasledke boljševiške vlade, položaj je strašen ter se slabša od dne do dne. Spričo teh zločinov onemči človeška narava in kri zastoji v žilah. Ker sami ne moremo svojim umirajočim bratom gmotno pomagati, se obračamo na vernike naše Cerkve, naj jim z molitvijo, žrtvami in deli krščanske ljubezni izprosijo pomoči iz nebes, ako se na zemlji ne pokaže upanje na pomoč.

Pred vsem svetom protestiramo zoper zatiranje otrok ubogih, slabih ter nedolžnih in obtožujemo zatiralce pred sodnim stolom Vsemogočnega. Kri delavcev, ki so gladni obdelovali črno zemljo Ukrajine, kriči do neba po kazni in glas gladojučih ženjcev se dviga do Boga.

Vsem kristjanom sveta, vsem, ki verujejo v Boga, posebno vsem delavcem in kmetom, in predvsem vsem našim rojakom, sporočamo svojo prošnjo, da se pridružijo temu protestu bolesti ter ga razširijo po vsem svetu. Radio-postaje prosimo, da ga sporočijo po zraku. Morda bo prišel tudi do hiš naših ubogih umirajočih bratov, da v strašnih mukah gladi in pred strašno smrtjo doznajo, da njihovi bratje poznajo njihovo usodo, da z njim trpijo ter Boga prosijo. To jih bo v njihovi bolesti tolažilo in krepilo.«

Ostre odredbe napram protirežim-

skim agitatorjem v Avstriji. Dollfussova vlada je odredila zaplembo premoženja vsem protirežimskim agitatorjem. Odloke o zaplembi premoženja in o izgubi državljanstva bo izdajala politična oblast. Po dosedanjih ugotovitvah bo zaplenjeno premoženje 7000 oseb in to iz bogatejših slojev. Zaplemba premoženja se nanaša tudi na prepovedano narodno-socialistično (Hitlerjevo), komunistično stranko in na uskoke iz Heimwehra.

Iz Hitlerjeve Nemčije. Hitlerjevci nadaljujejo iz Bavarske z radijo-napadi na Avstrijo. — Bivšega ministrskega predsednika in voditelja centru na dr. Brüninga bodo ali izgnali ali pa poslali v kako koncentracijsko taborišče. — Hitlerjeva vlada ima velike težave z raznimi tajnimi organizacijami komunističnega izvora, ki na tihem izpodkopavajo tla hitlerizmu in razdeljujejo med nezadovoljneže orožje.

Pokolji kristjanov v Iraku. Kraljevina Irak leži med Perzijo, Turčijo, francosko Sirijo in Palestino. Irak je bil proglašen pred nedavnim od Zveze narodov kot povsem samostojno kraljestvo, katerega vlada kralj Fejsal. V Iraku prebiva močna krščanska manjšina.

ki se imenujejo Asirci in so neprestan trn v peti muslimanskim Kurdom. Kurdi so gorski divjaki, ki živijo od plenitve in so udani krvni osveti. V zadnjem času je bilo od Kurdov poklanih na tisoče krščanskih Asircev. Oni, ki so imeli toliko časa, da so si oteli s pobegom golo življenje, so pribežali v francosko Sirijo. Radi nečudenega pokolja Asircev sta hudo razburjeni Anglija in Francija.

Vodja indijskih nacionalistov Gandhi, ki je bil obsojen pred nedavnim od Angležev na dveletni zapor, je pričel v ječi z gladovno stavko.

Japonci ne bodo dali miru. Na zasedanju zavoda za odnose na Tihem oceanu, ki se je vršil v Banfu v Kanadi, je napovedal vodja japonskega za-

stopstva Nitobe skorajšnji izbruh rusko-japonske vojne, predvsem pa končoveljavno premoč Japonske v Vzhodni Aziji, najbolj pa na Kitajskem in v Mandžuriji. Vsi znaki kažejo, da bo ta vojna izbruhnila, čim bosta obe državi končali za to potrebne priprave. Da se ta vojna res pripravlja, kažejo najbolj zgovorno mrzlične gradnje vojaških tovarn in naprav v Vzhodni Sibiriji ter gradnja drugega tira na doslej enotirni prekosibirski železnici. Glede razmerja Japonske nasproti obema ostalima sosednima državama Kitajski in Ameriki je izjavil Nitobe, da so se vojni zapletljaji med Japonsko in Kitajsko nekako zaključili, dočim na vojno z Ameriko v odločilnih japonskih krogih ne mislijo.

Mrtvaški prt Gospodov. O priliki letošnjega obhajanja 1900letnice trpljenja in smrti Zveličarjeve je bila slovesno razstavljena v počastitev obleka Gospodova, ki se shranjuje v mestu Trier v Nemčiji. V Turinu v severni Italiji pa bo od 2. septembra do 15. oktobra svečanostno razstavljen mrtvaški prt Kristusov. Zgodovina tega prta je naslednja: Mrtvaški prt Gospodov je najprej ostal v grobu, kamor je bil Gospod po smrti položen. Ko je prvi krščanski cesar Konstantin Veliki v zvezi s svojo materjo sv. Heleno dal postaviti nad Gospodovim grobom veličastno cerkev, so grški cesarji dobili oblast nad to dragoceno svetinjo. Dali so jo prenesti v Konstantinopol, kjer je ostala, dokler niso križarji v 13. stoletju (leta 1204) zavzeli to mesto. Potem je ta svetinja prišla na Francosko, in sicer v mesto Besancon, kjer je bila shranjena v stolni cerkvi do l. 1349, ko je požar uničil cerkev. Svetinjo so rešili ter je prišla v posest francoskega kralja Karla VI., ki jo je podaril svojemu zvestemu zastavonoši Gotfridu pl. Charny, čigar rod je to izredno svetinjo z največjo skrbnostjo čuval. Poslednja tega rodu, Marjeta pl. Charny, jo je leta 1452 podarila Ani Cipernohi, soprogi savojskega vojvode Ljudevita I. Od takrat je mrtvaški prt Gospodov lastnina savojske vladarske hiše. L. 1578 ga je dal vojvoda Emanuel Filibert prenesti v mesto Turin. Takrat je namreč sv. Karol Boromejski, nadškof milanski, vsled storjene obljube hotel mrtvaški prt Gospodov počastiti. Da sv. Karlu skrajša dolgo pot v Savojsko, je vojvoda prt poslal v Turin, kjer je ostal do danes. Shranjuje se v dragoceni srebrni skrinjici. Gospodov mrtvaški prt, ki se razstavlja ob velikih dogodkih savojske, sedaj italijanske kraljeve hiše, bode v proslavo letošnjega svetega leta z velikimi slovesnostmi razstavljen, da mu krščansko ljudstvo more skazati čast, ki mu gre.

Misijoni na katoliškem shedu na Dunaju. Ker so misijoni eden izmed najvažnejših delov katoliškega udejstvovanja na svetu v sedanjem času, bode misijonstvo zavzemalo važno mesto

med razpravami katoliškega shoda na Dunaju meseca septembra. Razpravljalo se bo o teh predmetih: »Misijoni in ljudstvo«, »misijoni in mladina«, »misijoni in visoke šole«, misijoni in duhovniki«, »misijoni in časniki« in »blagoslov misijonskega dela«. Namen teh razprav je, da se misijonska ideja med katoliškim ljudstvom razširi in poglobi. Sedanji papež Pij XI. želi, da bi skrb za misijone med pagani postala bistveni del dušeskrbnega delovanja. Da bi se ta ideja razširila tudi med otroci, bo prirejeno posebno misijonsko zborovanje za otroke. Obhajala se bo posebna misijonska božja služba za udeležence katoliškega shoda. Naj bi se misijonsko delo organizirano razširilo in rastle na uspehih med vsemi katoliškimi narodi, tudi med katoličani v Jugoslaviji!

Svetovni evharistični kongres. Bodoče leto se bode svetovni evharistični kongres vršil v Južni Ameriki, in sicer v Buenos-Aires-u, glavnem mestu republike Argentine. Lani se je tak kongres vršil v Dublinu, glavnem mestu Irske. Argentina se je že leta 1924, ko je bil svetovni evharistični kongres v Amsterdamu, potegovala za to, da bi bil prihodnji kongres v njeni deželi. L. 1928 je Argentina svojo prošnjo ponovila. Še le prihodnje leto se bo njena vroča želja izpolnila. Kongres se bode vršil prihodnje leto v spomladi. V Argentini se začenja, kakor je znano, spomlad, ne kakor pri nas meseca marca, marveč meseca septembra. Začetek kongresa bo 10. oktobra in trajal bo do 15. oktobra. Mesec oktober je določen radi tega, ker je 12. oktobra 441. obletnica, kar je Krišt. Kolomb odkril Ameriko. Priprave za ta kongres so že v teku. Na praznik sv. Jožefa, ki se v vseh romanskih deželah prav slovesno obhaja, so se z molitvami po vseh cerkvah začele. Nadškof v Buenos-Airesu je sestavil osrednji odbor, ki ima vodstvo priprav v svojih rokah. Za razne narode, ki prebivajo na argentinskem ozemlju, tudi za Slovence in Hrvate, so ustanovljeni posebni odbori. Posebni pripravniki odbori poslušajo v sosednih južno-ameriških državah: v Braziliji, Urugvaju, Paragvaju, Čilu in v Boliviji. Glavne prireditve kongresa se bodo vršile v ogromni zgradbi, ki se bo v to svrhu nanovo zgradila. Za kritje stroškov kongresa se vršijo zbirke po

vsej državi, in sicer 19. dne vsakega meseca, ko se tudi opravljajo javne molitve za dober uspeh kongresa. Tako se veliko katoliško ljudstvo pripravlja za dostojno proslavo zakramenta sv. Rešnjega Telesa.

*

ROMANJE NA SV. GORE (župnija Sv. Peter pod Sv. gorami).

Letos praznuje vesoljni svet 1900letnico smrti in vstajenja Zveličarja Jezusa Kristusa. Vsi narodi kar tekmujejo, da čim dostojnejše proslavijo ta veliki jubilej. Slovenski narod je ta jubilej proslavil z mogočno manifestacijo na Stadionu v Ljubljani dne 30. julija t. l. Pa tudi po deželi se vrše pomembne proslave v znamenju križa. Med največjimi podeželskimi svetoletnimi prireditvami bode brezdvomno slovesnost na Svetih gorah ob priliki velikega romanja v dneh 5., 6., 7. in 8. septembra t. l.

Slovesnosti se pričnejo že v torek 5. septembra, ob 6. uri zvečer, ko je otvoritev tridnevnic s slovesnimi večernicami. Vse tri dni: 6., 7. in 8. septembra se bodo vrstile sv. maše od petih pa neprestano do opoldne. Med tem bodo vsaki dan pridige ob 7. in ob 10. uri, kakor tudi dne 6. in 7. septembra ob 6. uri zvečer pri slovesnih večernicah. Poskrbljeno je tudi za dovolj spovednikov.

Častilci Marijini!

Ta pomembni jubilej našega odrešenja ne sme iti kar tako mimo nas. Ni vam bilo mogoče dano udeležiti se jubilejnih slavnosti v Ljubljani, proslavite ga v tem krasnem božjepotnem svetišču na Svetih gorah! Ni mogoče prešteti vseh uslišanj in milosti, ki jih je svetog. Kraljica skozi stoletja sipala na tem kraju trpečemu človeštvu. V času velikih stisk in nadlog je slovenski in hrvaški narod romal v ta prelepi hram božji in bil tolikokrat uslišan. In letos, v času groznih gospodarskih in drugih stisk, kakršnih ne pomni naš rod, poromali bomo zopet pred Njen prestol, da jo prosimo odpomoči in usmiljenja. Naj ta jubilejna proslava zbere te dni na ta prijeten hrib tisočero glavo množico, da dokumentira udanost in zvestobo nebeški Kraljici in njenemu Sinu...

Kako primerno in lepo bi bilo, ako bi se od vsake skupine romarjev našla pogumna oseba, ki bi, bodisi od onih, ki ostanejo doma, bodisi od svojih romarjev skušala zbirati prispevke za nov, tretji svetogorski zvon, ki bi se nabavil kot darilo svetogorski Kraljici ob jubileju našega odrešenja. Svetogorska Mati božja vas kliče!

Cerkveni shod na Kumu od 24. do 27. avgusta 1933. Letos bomo obhajali Jernejevo nedeljo dne 27. avgusta. Kot pripravo bomo imeli tridnevnic, katero bodo vodili rudarski dušni pastirji. V nedeljo dne 27. avgusta bo večerša, maša, popoldne pa rudarski tabor. Notranjščina cerkve sv. Neže bo letos popolnoma prenovljena, zato pridite romarji iz Posavja, Zasavja in Dolenjske na božjo pot na Kum!

*